

Joris SNAET

Cartoonist

Overdag werkt Joris SNAET (43) als kunsthistoricus bij de Divisie Monumenten van de KU Leuven en als huisman. Tegen de avond verwacht hij zich aan een telefoontje van *De Standaard*. Terwijl hij dochter Clara dan een bad geeft of met haar stoeit, groeit in zijn hoofd een idee voor een cartoon. Een halfuur opperste concentratie later hoeft deze rijzende ster in cartoonland enkel nog in te kleuren.

‘Rijke beeldcultuur was de troef van de zeventiende-eeuwse Kerk’

Lieve WOUTERS

Het door hem geïllustreerde boekje *Jezuïetengrappen* van Nikolaas SINTOBIN is intussen aan de derde druk toe. De keuze voor Joris SNAET legde uitgeverij Averbode geen windeieren. Ook voor de tekenaar is de ervaring voor herhaling vatbaar. Na de aanslag op *Charlie Hebdo* in Parijs beseft SNAET eens te meer hoe krachtig een beeld kan zijn. Die rijke beeldcultuur was precies de troef was van de zeventiende-eeuwse Kerk, maar daar rest weinig van.

-Wat kwam er eerst voor u: kunstgeschiedenis of tekenen?

Op school maakte ik al hele boeken met cartoons van leerkrachten. Gelukkig ontdekten zij die nooit. Ik spartelde me met enige tegenzin door de humaniora aan het Heilige-Drievuldigheidscollège van de paters jozefieten in Leuven. Enkel het vooruitzicht om ervan af te zijn, hield me in het zesde jaar bij de les. Nadien zou ik naar Sint-Lukas in Brussel gaan en voor het eerst tekenles krijgen. Ik koos voor de richting toegepaste grafiek.

Omdat de beste grafische kantoren in Brussel zaten en je daar tweetalig moest zijn, schreef ik me nadien in aan de universiteit van Namen. Een Frans taalbad nemen was het doel, maar tot mijn verbazing slaagde ik in mijn eerste jaar kunstgeschiedenis. Namen was zo saai dat ik niets beters te doen had dan te studeren.

-Er zou zelfs een doctoraat van komen.

Mijn studiercarrière is een aaneenschakeling van meevallers. Het feit dat ik kon tekenen, bleek voor de professoren een belangrijke meerwaarde. Toen ik aan mijn tweede jaar begon, kreeg ik de kans om mee opgravingen te doen in Ostia. Een van de professoren vond mijn tekeningen van kunstvoorwerpen zo goed, dat ze me motiveerde om ook de licenties af te werken. Een andere professor nam me als tekenaar graag mee naar opgravingen in Sagalassos in Turkije.

Ook de promotor van mijn thesis zag voor een beurs meerwaarde in iemand die kon tekenen. Zo begon ik aan een doctoraat over de zeventiende-eeuwse religieuze architectuur in de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden. Dat bracht me in contact met religieuze ordes zoals

De universiteit en cartoons? Een wereld van verschil, maar dat vindt Joris Snaet net boeiend. © Mine Dalemans

de norbertijnen en jezuïeten, waardoor Averbode jaren later aan mij dacht toen de uitgeverij een illustrator zocht voor het boek van Nikolaas Sintobin. Intussen was ik immers cartoons beginnen tekenen voor *Campuskrant* en *De Standaard*.

ledere cartoon is een sneltrein: tussen opdracht en resultaat zit nauwelijks twee uur tijd

-Wat onthoudt u uit uw doctoraat?

Onder meer dat de typische barokkerken van de jezuïeten veeleer uitzondering dan regel waren tijdens die periode, want soberheid was in het eigen leven het ideaal. De pracht en praal van dergelijke kerken stond voor de mensen toen overigens niet in tegenspraak met dat ideaal van armoede. Door de rijke beeldcultuur werden de Bijbelverhalen net doorgegeven aan het grote publiek. Het is ronduit jammer dat daar zo weinig van overblijft.

Door mijn onderzoek ging ik inzien hoezeer opvattingen en idealen evolueren. Je kan de geschiedenis niet beoordelen door hedendaagse ideeën te projecteren. Helaas gebeurt dat al te vaak.

-Valt het academische leven goed te combineren met uw tekenwerk?

Het zijn twee verschillende werelden. Elke cartoon is een sneltrein. Tussen opdracht en resultaat zit nauwelijks twee uur tijd. Het is tof om te doen en wekt de glimlach op. Na tien jaar bij de Regie der Gebouwen als bouwhistoricus, ging ik aan de slag als coördinator bouwhistorische studies bij de Divisie Monumenten van de KU Leuven. Zo kwam ik terug op de universiteit terecht. Het academische milieu is voor mij nog altijd een dankbaar onderwerp voor cartoons, en eentje dat ik door en door ken. Op colloquia voel ik me tegelijk deelnemer en observator.

-Zou u liever voltijds voor de kunsten kiezen? Nee, ik voel me heel goed bij die combinatie. Tekenend blijft een hobby, waar ik overigens heel rustig van word. Soms komt het dicht bij wat je meditatie zou

kunnen noemen. Het bedenken van een prent is heel rationeel. Het tekenen zelf is daarentegen relationeel. De puzzelstukken vallen in elkaar en vormen een zinvol geheel. Zo zou je ook het leven kunnen zien.

Ik werk overigens niet voltijds aan de universiteit, maar ben ook huisman en vooral vader van onze vierjarige dochter Clara. Als ik tegen de avond een opdracht krijg van *De Standaard*, laat ik ideeën rijpen in mijn hoofd terwijl ik met haar bezig ben. Ook tekenen doe ik het liefst in gezinsverband. Zo vind ik het zalig om aquarellen te schilderen terwijl Clara een bad neemt.

De keuze om thuis te zijn voor Clara, heeft veel te maken met een stukgelopen relatie die maakt dat ik mijn veertienjarige dochter, die met haar moeder in het buitenland verblijft, zelden zie. Ik zou er zo graag ook voor haar willen zijn.

-Hoe gaat u om met uw succes als cartoonist? Ik weet dat het morgen evengoed gedaan kan zijn, dus ik probeer te relativiseren. Voor mij is het proces van het tekenen veel interessanter dan het resultaat.